ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ 37 /2568

เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต (Risk Participation)

---

1. เหตุผลในการออกประกาศ

การพัฒนาประเทศและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากธนาคารพาณิชย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการลงทุนขนาดใหญ่ที่มีมูลค่าสูงหรือการค้าระหว่างประเทศ ที่ต้องอาศัยธนาคารพาณิชย์เป็นตัวกลางในการระดมเงินทุนผ่านการให้สินเชื่อแก่โครงการลงทุนขนาดใหญ่ (project finance) หรือให้สินเชื่อเพื่อการค้า (trade finance) เพื่อการเชื่อมโยงการลงทุนและค้าขายทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งการทำธุรกรรมทางการเงินดังกล่าวอาจมีข้อจำกัดจากมาตรการกำกับดูแล อันส่งผลให้ธุรกิจขนาดใหญ่ได้รับสินเชื่อในปริมาณจำกัด และมีผลต่อเนื่องถึงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศทำให้ไม่สามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้ ดังนั้น เพื่อลดอุปสรรคดังกล่าวและสนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์มีเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตที่หลากหลายขึ้นนอกเหนือจากการทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้านเครดิต (credit derivatives) อีกทั้งเป็นการขยายขอบเขตการทำธุรกรรมภายใต้การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตเช่นเดียวกับกรณีที่ธนาคารพาณิชย์มีการทำธุรกรรมให้สินเชื่อโดยตรง ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต (risk participation) ได้ทั้งในฐานะผู้โอนความเสี่ยงและผู้รับโอนความเสี่ยงมาตั้งแต่ปี 2557 โดยกำหนดคุณสมบัติของธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตให้ทำธุรกรรม ขอบเขตของการทำธุรกรรม ประเภทของธุรกรรม ประเภทของสินทรัพย์อ้างอิง คู่สัญญา และหลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่พิจารณาตามความเสี่ยงของธุรกรรมเป็นสำคัญ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ติดตามการทำธุรกรรม risk participation ของธนาคารพาณิชย์มาอย่างต่อเนื่อง พบว่าบริบทของการทำธุรกรรมดังกล่าวมีขอบเขตการทำธุรกรรมที่สามารถขยายได้เพิ่มมากขึ้น โดยมีสินทรัพย์อ้างอิงหรือคู่สัญญาที่หลากหลายกว่าขอบเขตที่ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตไว้เป็นการทั่วไป ทำให้ธนาคารพาณิชย์มีภาระในการขออนุญาตก่อนดำเนินการ ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงเห็นควรขยายขอบเขตของสินทรัพย์อ้างอิงและคู่สัญญาให้หลากหลายขึ้น โดยยังคงหลักการในการกำกับดูแลที่พิจารณาความเสี่ยงและผลตอบแทนเป็นสำคัญ รวมถึงให้ธนาคารพาณิชย์มีการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการทำธุรกรรมอย่างเหมาะสม โดยกำหนดประเภทสินทรัพย์อ้างอิงให้ครอบคลุมถึงธุรกรรมแฟ็กเตอริง (factoring) และการค้ำประกัน การกำหนดคู่สัญญาให้รวมถึงบริษัทประกันภัยในต่างประเทศที่มีหน่วยงานกำกับดูแลและได้รับการจัดอันดับเครดิตในระดับที่สามารถลงทุนได้ และปรับปรุงข้อกำหนดการบันทึกบัญชีสำหรับ

ธุรกรรม risk participation ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและบริหารความเสี่ยงได้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนเพิ่มความยืดหยุ่นและลดภาระในการทำธุรกรรม อันจะเป็นการสนับสนุนการเชื่อมโยงการลงทุนและค้าขายทั้งในและต่างประเทศให้ดียิ่งขึ้น

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความมาตรา 29 มาตรา 30 มาตรา 32 มาตรา 36 มาตรา 50 มาตรา 52 มาตรา 60 มาตรา 61 และมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยออกหลักเกณฑ์อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตได้ตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

3. ประกาศที่ยกเลิก

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 9/2557 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต (Risk participation) ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2557

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง ยกเว้นธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย

5. เนื้อหา

5.1 คำจำกัดความ

ในประกาศฉบับนี้

“การถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต (risk participation)” หมายความว่า การถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตทั้งหมดหรือบางส่วนของสินทรัพย์อ้างอิง ระหว่างผู้โอนความเสี่ยงและผู้รับโอนความเสี่ยง โดยผู้โอนความเสี่ยงยังคงเป็นผู้มีสิทธิและหน้าที่ในสินทรัพย์อ้างอิง

“สินทรัพย์อ้างอิง” หมายความว่า สินทรัพย์หรือภาระผูกพันของผู้โอนความเสี่ยงตามที่ระบุในสัญญาธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต

“ผู้โอนความเสี่ยง” หมายความว่า ผู้ซึ่งโอนความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์อ้างอิงให้แก่ผู้รับโอนความเสี่ยง

“ผู้รับโอนความเสี่ยง” หมายความว่า ผู้ซึ่งรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์อ้างอิงมาจากผู้โอนความเสี่ยง

“credit event” หมายความว่า เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้หรือการปฏิบัติตามสัญญาของสินทรัพย์อ้างอิง ซึ่งเป็นผลให้ผู้รับโอนความเสี่ยงต้องชำระเงินในจำนวนที่ตกลงกัน ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต

“ธุรกรรม unfunded risk participation” หมายความว่า ธุรกรรมที่ผู้โอนความเสี่ยงได้โอนความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์อ้างอิงที่ตนเองมีอยู่ไปยังผู้รับโอนความเสี่ยงทั้งหมดหรือบางส่วน และผู้รับโอนความเสี่ยงจะจ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้โอนความเสี่ยงตามจำนวนที่ตกลงกันในสัญญาธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตเมื่อเกิด credit event ขึ้นกับสินทรัพย์อ้างอิง

“ธุรกรรม funded risk participation” หมายความว่า ธุรกรรมที่ผู้โอนความเสี่ยงได้โอนความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์อ้างอิงที่ตนเองมีอยู่ไปยังผู้รับโอนความเสี่ยงทั้งหมดหรือบางส่วน และผู้รับโอนความเสี่ยงจ่ายเงินแก่ผู้โอนความเสี่ยงตามจำนวนที่ตกลงกันในสัญญาธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตตั้งแต่ก่อนเกิด credit event

“ธนาคารพาณิชย์” หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์ตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ทั้งนี้ ไม่รวมถึงธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย

“คณะกรรมการธนาคารพาณิชย์” หมายความว่า คณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ หรือคณะผู้บริหารที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

“มาตรฐานการบัญชี” หมายความว่า มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

5.2 หลักการ

ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต โดยมีหลักการและหลักเกณฑ์ที่ต้องถือปฏิบัติดังนี้

5.2.1 ธนาคารพาณิชย์ต้องบริหารความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตได้อย่างเหมาะสม มีฐานะการดำเนินงานที่มั่นคง สามารถกันเงินสำรองได้อย่างครบถ้วน มีเงินกองทุนเพียงพอที่จะรองรับความเสี่ยงจากธุรกรรมดังกล่าวได้ ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด เช่น

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำรงฐานะเงินตราต่างประเทศ การป้องปรามการเก็งกำไรค่าเงินบาท มาตรการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

5.2.2 ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นผู้รับโอนความเสี่ยงต้องวิเคราะห์และติดตามความเสี่ยงจากการทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตเสมือนเป็นผู้ทำธุรกรรมโดยตรง โดยเฉพาะการรับโอนความเสี่ยงจาก บริษัทแม่ บริษัทลูก บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของธนาคารพาณิชย์ และผู้ที่เกี่ยวข้อง จะต้องไม่เป็นการเอื้อประโยชน์แก่บุคคลดังกล่าว เช่น จะต้องไม่มีเงื่อนไขหรือข้อกำหนดพิเศษผิดไปจากธรรมเนียมปฏิบัติปกติ

5.2.3 ธนาคารพาณิชย์ต้องไม่เสนอธุรกรรมดังกล่าวในลักษณะที่อาจทำให้เกิดผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ระบบการเงิน และระบบสถาบันการเงินในประเทศได้

5.2.4 ธนาคารพาณิชย์ต้องจัดให้มีเอกสารประกอบการทำธุรกรรมอย่างเพียงพอ มีระบบการจัดเก็บข้อมูลและการจัดทำรายงานเพื่อติดตาม วิเคราะห์ และประเมินผลการทำธุรกรรม เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบหรือจัดส่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเมื่อมีการร้องขอได้

5.3 ขอบเขตของธุรกรรม

ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตได้ทั้งในฐานะผู้โอนความเสี่ยงและผู้รับโอนความเสี่ยง โดยมีขอบเขตของธุรกรรม ดังนี้

5.3.1 ประเภทของธุรกรรม

(1) unfunded risk participation

(2) funded risk participation

5.3.2 ประเภทสินทรัพย์อ้างอิง

ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต โดยอ้างอิงกับสินทรัพย์อ้างอิงได้ **4** ประเภท ดังนี้

(1) เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้รายใดรายหนึ่ง (single loan) หรือลูกหนี้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และ syndicated loan

(2) ธุรกรรมสินเชื่อเพื่อการค้า (trade finance) เช่น การออกเล็ตเตอร์ออฟเครดิต (issuing letter of credit) การรับรองเล็ตเตอร์ออฟเครดิต (confirming letter of credit) การรับช่วงซื้อลดเอกสารตามเงื่อนไขของเล็ตเตอร์ออฟเครดิต (negotiating letter of credit) หรือการรับรองตั๋วสินค้า (bank acceptance)

(3) ธุรกรรมแฟ็กเตอริง (factoring)

(4) การค้ำประกันเพื่อการค้าและการลงทุน เช่น หนังสือค้ำประกัน (letter of guarantee / counter guarantee)

5.3.3 คู่สัญญา

ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตกับคู่สัญญาดังต่อไปนี้

(1) ธนาคารพาณิชย์

(2) ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่ได้รับการจัดอันดับเครดิตเป็นระดับที่สามารถลงทุนได้ โดยสถาบันจัดอันดับเครดิตภายนอก (External Credit Assessment Institutions: ECAIs) ที่ได้รับความเห็นชอบโดยธนาคารแห่งประเทศไทยตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) หรือโดยสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(3) ธนาคารเพื่อการพัฒนาแบบพหุภาคี (Multilateral Development Banks: MDBs) ที่มีน้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 0 ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA)

(4) บริษัทประกันภัยในต่างประเทศที่มีหน่วยงานกำกับดูแล โดยสถาบันจัดอันดับเครดิตภายนอก (External Credit Assessment Institutions: ECAIs) ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) จัดอันดับเครดิตบริษัทประกันภัยดังกล่าวเป็นระดับที่สามารถลงทุนได้

5.4 หลักเกณฑ์ในการทำธุรกรรม

ธนาคารพาณิชย์ที่ทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตจะต้องมีการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะและปริมาณของธุรกรรม โดยธนาคารพาณิชย์ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

5.4.1 ธนาคารพาณิชย์ต้องมีนโยบายในการทำธุรกรรมที่เป็นลายลักษณ์อักษรและได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการธนาคารพาณิชย์หรือคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการธนาคารพาณิชย์ โดยนโยบายดังกล่าวต้องครอบคลุมถึงกระบวนการและระเบียบวิธีปฏิบัติในการทำธุรกรรม การบริหารความเสี่ยง การรายงานและติดตามฐานะความเสี่ยงที่เกิดจากการทำธุรกรรม การจัดทำบัญชี

และการควบคุมภายในที่เหมาะสม โดยมีการทบทวนนโยบายอย่างสม่ำเสมอหรือทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ

5.4.2 คณะกรรมการธนาคารพาณิชย์ คณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการธนาคารพาณิชย์ และผู้บริหารระดับสูง ต้องมีความรู้ความเข้าใจในธุรกรรมและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง และมีหน้าที่ต้องพิจารณาความมีประสิทธิภาพของระบบการบริหารความเสี่ยงที่รองรับการทำธุรกรรม รวมถึงความพร้อมของบุคลากรในการทำธุรกรรม

5.4.3 ธนาคารพาณิชย์ต้องพิจารณาความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมดังกล่าวให้ครบถ้วน รวมถึงต้องพิจารณาความแตกต่างของอายุสัญญา (maturity mismatch) กับสินทรัพย์อ้างอิงด้วย โดยอายุของสัญญาธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตต้องไม่น้อยกว่าอายุคงเหลือของสัญญาสินทรัพย์อ้างอิง

5.4.4 ธนาคารพาณิชย์ต้องดูแลให้ข้อตกลงในสัญญาธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตมีการทบทวนเป็นระยะตามความเหมาะสม และมีลักษณะอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(1) เป็นข้อตกลงที่มีผลบังคับใช้ได้ตามกฎหมาย และไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงตามสัญญาของสินทรัพย์อ้างอิง

(2) มีการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของผู้โอนความเสี่ยงและผู้รับโอนความเสี่ยงอย่างชัดเจน

(3) มีการกำหนดประเภทของสินทรัพย์อ้างอิงที่สามารถใช้ทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตได้

(4) มีการระบุถึงสินทรัพย์อ้างอิงที่นำไปทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างชัดเจน

(5) มีการระบุ credit event ที่ทำให้ผู้รับโอนความเสี่ยงต้องชำระเงินในจำนวนที่ตกลงกันในสัญญาให้แก่ผู้โอนความเสี่ยง

ทั้งนี้ คุณลักษณะตาม (4) และ (5) ธนาคารพาณิชย์อาจจัดทำเป็นเอกสารแนบท้ายสัญญาอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตได้

5.5 หลักเกณฑ์การกำกับดูแล

ธนาคารแห่งประเทศไทยกำกับดูแลธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตโดยพิจารณาจากความเสี่ยงและผลตอบแทนเป็นสำคัญ โดยธนาคารพาณิชย์ต้องตรวจสอบดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด และให้ถือปฏิบัติตามรายละเอียดของการกำกับดูแลที่กำหนดในเอกสารแนบ

5.6 การขอผ่อนผันต่อธนาคารแห่งประเทศไทย

กรณีที่ธนาคารพาณิชย์ต้องการขอผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ ให้ยื่นคำขอต่อธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี โดยแสดงเหตุผล ความจำเป็น และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชน ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยจะคำนึงถึงหลักการสำคัญในข้อ 5.2 ในการพิจารณา ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจกำหนดเงื่อนไขประกอบการผ่อนผันด้วยก็ได้

6. บทเฉพาะกาล

การบันทึกบัญชีสำหรับธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต สำหรับงวดบัญชีปี 2568 ธนาคารพาณิชย์สามารถปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 9/2557 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต (Risk participation) ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2557 หรือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ก็ได้

7. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 3 กันยายน 2568

(นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ)
ผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
โทรศัพท์ 0 2283 5837, 0 2283 6955

การกำกับดูแลการทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต

ธนาคารแห่งประเทศไทยกำกับดูแลธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต โดยพิจารณาจากความเสี่ยงและผลตอบแทนเป็นสำคัญ โดยธนาคารพาณิชย์ต้องตรวจสอบดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ ธนาคารพาณิชย์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ การจัดชั้นและการกันเงินสำรอง และการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต รวมถึงการสอบทานเงินให้สินเชื่อและภาระผูกพัน และรายงานข้อมูลตามแบบรายงานที่เกี่ยวข้อง ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยมีหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการทำธุรกรรมการโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต ดังนี้

(1) **กรณีที่ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้โอนความเสี่ยง**: สำหรับสินทรัพย์อ้างอิงส่วนที่มีการโอนความเสี่ยงด้านเครดิต ให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติดังนี้

ประเภท / แนวปฏิบัติ	unfunded risk participation	funded risk participation
การบันทึกบัญชีและการเปิดเผยข้อมูล	**ปฏิบัติตามหลักการของมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง สำหรับงบการเงินตั้งแต่ปี 2569 เป็นต้นไป**	
การกำกับดูแลลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit: SLL)	นับ SLL ที่ผู้รับโอนความเสี่ยง	ไม่ต้องนับ SLL ตามจำนวนเงินที่ได้รับมาจากผู้รับโอนความเสี่ยง
การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต (Risk Weighted Asset: RWA)	สามารถใช้การปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิต โดยถือว่าได้รับการค้ำประกันจากผู้รับโอนความเสี่ยง[1]	สามารถใช้การปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิต โดยถือว่าเงินที่ได้รับมาจากผู้โอนความเสี่ยงเป็นหลักประกันทางการเงิน

ทั้งนี้ การโอนความเสี่ยงด้านเครดิตไปยังสำนักงานใหญ่ หรือสาขาอื่นที่อยู่ในต่างประเทศที่เป็นนิติบุคคลเดียวกัน ไม่อาจถือว่ามีการโอนความเสี่ยงด้านเครดิตตามประกาศฉบับนี้

[1] การปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตให้ใช้เช่นเดียวกับหลักเกณฑ์การปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตโดยการค้ำประกันและอนุพันธ์ด้านเครดิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้ำประกัน ตามหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA)

(2) **กรณีที่ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้รับโอนความเสี่ยง:** สำหรับสินทรัพย์อ้างอิงส่วนที่รับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต ให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติดังนี้

ประเภท / แนวปฏิบัติ	unfunded risk participation	funded risk participation[2]	
		กรณีความเสี่ยงและผลตอบแทนเกือบทั้งหมดไม่โอนมาที่ผู้รับโอนความเสี่ยง	กรณีความเสี่ยงและผลตอบแทนเกือบทั้งหมดโอนมาที่ผู้รับโอนความเสี่ยง
การบันทึกบัญชีและการเปิดเผยข้อมูล	**ปฏิบัติตามหลักการของมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง สำหรับงบการเงินตั้งแต่ปี 2569 เป็นต้นไป**		
การกำกับดูแลลูกหนี้รายใหญ่ (SLL)	นับ SLL ที่สินทรัพย์อ้างอิง	นับ SLL ที่สินทรัพย์อ้างอิงและผู้โอนความเสี่ยงเท่ากับจำนวนเงินที่ให้แก่ผู้โอนความเสี่ยง	**นับ SLL ที่สินทรัพย์อ้างอิงตามจำนวนเงินที่ให้แก่ผู้โอนความเสี่ยง**
การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต (RWA)	คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยใช้ค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor: CCF) ตามแนวทางที่กำหนด และใช้น้ำหนักความเสี่ยงตามประเภทของสินทรัพย์อ้างอิง[1]	ใช้มูลค่าที่สูงกว่าระหว่างสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตที่คำนวณจาก (1) ภาระจากการรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตคูณด้วย CCF ที่กำหนดโดยใช้น้ำหนักความเสี่ยงตามประเภทของสินทรัพย์อ้างอิง และ (2) จำนวนเงินที่ได้จ่ายให้กับผู้โอนความเสี่ยงโดยใช้น้ำหนักความเสี่ยงของผู้โอนความเสี่ยง	**คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยใช้น้ำหนักความเสี่ยงตามประเภทของสินทรัพย์อ้างอิง**

[2] **กรณีที่ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้รับโอนความเสี่ยงตามธุรกรรมประเภท funded risk participation สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กรณีย่อย โดยให้พิจารณาจากความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของในสินทรัพย์อ้างอิง ตามแนวทางที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง**

คำถาม-คำตอบแนบท้ายประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 37/2568

เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต (Risk Participation)

ลงวันที่ 3 กันยายน 2568

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
1.	ธนาคารพาณิชย์ต้องบันทึกบัญชีสำหรับธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต (risk participation) อย่างไร **(วันที่ 20 มกราคม 2569)**	การบันทึกบัญชีสำหรับธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต (risk participation) ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องที่บังคับใช้อยู่ ณ ขณะนั้น โดยปัจจุบันให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน (TFRS 9) ตัวอย่างเช่น กรณีที่ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรม funded risk participation ในฐานะผู้โอนความเสี่ยง ซึ่งธนาคารพาณิชย์พิจารณาแล้วเห็นว่าการทำธุรกรรมดังกล่าวได้มีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนเกือบทั้งหมดของสินทรัพย์อ้างอิงดังกล่าวไปยังผู้รับโอนความเสี่ยงตามเงื่อนไขการตัดสินทรัพย์ทางการเงินที่มาตรฐานการบัญชีกำหนดแล้ว ธนาคารพาณิชย์ก็สามารถเลิกรับรู้รายการสินทรัพย์ทางการเงินนั้นตามจำนวนเงินที่จะได้รับ นับแต่วันที่ธนาคารพาณิชย์ได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนเกือบทั้งหมดของสินทรัพย์อ้างอิงไปยังผู้รับโอนความเสี่ยง
2.	หากธนาคารพาณิชย์ประสงค์จะทำธุรกรรม risk participation โดยมีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นธุรกรรมสินเชื่อเพื่อการค้า (trade finance) และการค้ำประกันเพื่อการค้าและการลงทุน ที่นอกเหนือจากตัวอย่างที่ระบุในหลักเกณฑ์ ธนาคารพาณิชย์ต้องดำเนินการอย่างไร **(วันที่ 20 มกราคม 2569)**	การทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต (risk participation) มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นแหล่งเงินทุนสำคัญของภาคธุรกิจสามารถบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะส่งผลดีต่อการเชื่อมโยงการลงทุนและการค้าขายของทั้งในและต่างประเทศ โดยตัวอย่างในหลักเกณฑ์เป็นธุรกรรมพื้นฐานของธุรกรรมสินเชื่อเพื่อการค้า (trade finance) และการค้ำประกันเพื่อการค้าและการลงทุนที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปในตลาด ดังนั้น กรณีธนาคารพาณิชย์จะนำธุรกรรมประเภทดังกล่าวมาใช้เป็นสินทรัพย์อ้างอิง แต่เป็นธุรกรรมที่มีลักษณะพิเศษ ซึ่ง

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
		อาจทำให้มีลักษณะธุรกรรมหรือความเสี่ยงที่ไม่เข้าข่ายธุรกรรมที่ยอมรับโดยทั่วไปในตลาด ให้ธนาคารพาณิชย์หารือ ธปท. เป็นรายกรณี